

Årsplan

2018-2020

Jongskollen barnehage

Bærumsbarnehagen

Innhold

Innledning	2
• Årsplan	2
• Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
• Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
• Personal	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	5
• Barnehagens pedagogiske arbeid	5
Barnehagens verdigrunnlag	5
• Barn og barndom	5
• Demokrati	5
• Mangfold og gjensidig respekt	6
• Likestilling og likeverd	6
• Bærekraftig utvikling	7
• Bærum – en klimaklok kommune	7
• Livsmestring og helse	8
Mål for arbeid med sosial kompetanse og forebygging av mobbing	9
Barnehagens formål og innhold	9
• Omsorg	10
• Lek, vennskap og danning	11
• Dagsrytmen	12
• Lek	14
• Læring	14
Kommunikasjon og språk	15
Barnas medvirkning	17
Samarbeid i en barnehage	20
Overganger	21
• Når barn begynner i barnehage	21
• Overganger innad i barnehagen	21
• Overgang barnehage - skole	21
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	23
• Barnehagens arbeidsmåter	25
• Barnehagens digitale praksis	25
• Barnehagens fagområder/progresjonsplan	25
Kompetanseplan	28
• Plan for kompetanseutvikling	29
Tverrfaglig samarbeid	29

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for Bærumsbarnehagen, *Barnehagemelding 2015-2020*.

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk og god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner for perioder på tre år. Dette er planer som skal bidra til å sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i Bærumsbarnehagen. For perioden 2018 – 2021, skal kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsakelig innenfor områdene:

- Språk
- Kosthold og fysisk aktivitet
- Psykisk helse
- Digital kompetanse
- Foreldresamarbeid

Presentasjon av barnehagen

Jongskollen barnehage er en kommunal barnehage med totalt 8 avdelinger. Vi har 4 avdelinger for barn under 3 år og 4 avdelinger for barn over 3 år. Totalt er vi ca. 120 barn. Vi ligger flott til på Jong, nærmeste nabo er Jong skole som vi samarbeider tett med og det er kort vei til Sandvika med de tilbud som finnes der – vi bruker blant annet biblioteket mye. Vi som jobber i Jongskollen barnehage mener at vi har verdens beste og viktigste jobb. Med det mener vi at vi har et stort ansvar og en viktig rolle for å gjøre barnehagehverdagen mest mulig verdifull for hvert enkelt barn. Det betyr at vi skal tilrettelegge for at alle barn har en meningsfull hverdag i barnehagen hvor lek og læring står i fokus. Vårt ansvar er at barna har det bra, har venner, kjenner mestring, blir sett og hørt, og at de får mulighet til å medvirke i egen hverdag.

Bærum Kommune sin visjon er:

SAMMEN SKAPER VI FREMTIDEN.

Visjonen er et løfte til Bærumssamfunnet om at innbyggerne også skal være medbyggere. For sammen skal vi bygge de gode lokalsamfunnene – sammen skal vi legge grunnlaget for fellesskapsfølelsen. Ordne mangfold, raushet og bærekraft skal være kvaliteter ved vårt samfunn

I 2017/2018 har Jongskollen barnehage vært deltagende i Kommunens LUP- prosjekt. Dette er et ledelses og utviklingsprogram som har innovasjon i fokus. Vår problemstilling i LUP var:» Endring av struktur gir gode vilkår for barns utelek.» Våren 2018 har vi implementert dette i bhg. Vi har gjort flere strukturelle endringer for å skape større voksentetthet i barnas utetid og vil fortsette dette gode arbeidet også i de neste barnehageårene. Dette året har også Jongskollen barnehage jobbet med å få grønt flagg – det vil si at vi har sortert søppel og laget miljøregler med barna. Dette arbeidet videreføres også de neste årene.

Personal på de ulike fløyene og gruppene:

Personalet jobber til daglig på faste avdelinger, men vi har fokus på at vi er en barnehage og skal samarbeide på tvers og hjelpe hverandre til det beste for barn og voksne. Vi har stort mangfold i barnehagen, både i personalgruppen og barnegruppen. Mangfold er viktig, og vi prøver å tilrettelegge for at personalet får brukt sine sterke sider og ressurser til det beste for hele barnehagen. Vi ønsker å skape en god barnehage med gode dager for både barn og voksne.

De ansatte i Jongskollen barnehage er:

Styrer: Trude Stensrud

Avdelingsleder: Jenny Marie Reinholdtsen

FLØY 1:

Blåbær	Blåklokke	Blåveis
Christin, ped.leder på disp Valborg, assistent Anna – assistent Merete – fagarbeider 50%	Preben , ped.leder Nicolai ped.leder på disp 50% Gisella fagarbeider Linn – assistent Karen – assistent 60%	Kine, ped.leder Nicolai – ped.leder på disp 50% Anne Grete, assistent Saif, assistent Jon, assistent 60 %

FLØY 2:

Tyttebær	Rødkløver	Røsslyng
Gry, ped.leder Veronika, assistent Abedah, assistent	Monika, ped.leder Anita – ped.leder på disp Shiva - assistent	Elisabeth – ped.leder Daniela – assistent Lena - assistent

FLØY 3:

Gulveis	Hestehov
Malin, ped.leder Valeska – ped.leder på disp. 50% Samina , assistent Siri, assistent Ann – Kristin 55 % fagarbeider Robica, 20 % fagarbeider Ali - lærling	Live, ped.leder Valeska – ped.leder på disp – 50% Nils, fagarbeider Vilma assistent

Vi er opptatt av et godt samarbeid med dere foreldre. For å lykkes i vårt arbeid er vi avhengig av et godt samarbeid og samspill med alle foreldre. Jeg håper at dere kommer til oss når dere har ting dere lurer på. Det vi ikke vet noe om er det veldig vanskelig å gjøre noe med.

Hilsen
Trude Stensrud
Tjenesteleder

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis.

Barnehagens pedagogiske arbeid

I henhold til *Rammeplan for barnehagen (Utdanningsdirektoratet 2017)*, skal det pedagogiske arbeidet i barnehagen jevnlig vurderes. Målet med dette er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet bygges i hovedsak på felles refleksjoner, der hele personalet er involvert. Diskusjon rundt faglige og etiske problemstillinger i lys av egen praksis bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles.

Vurderingsarbeidet i Jongskollen barnehage foregår på flere arenaer. For å nå hele personalet, brukes personalmøter aktivt i vurderingsarbeidet. Vi bruker varierte arbeidsmetoder som bidrar til at alle i personalgruppen blir hørt. Vi veksler mellom individuelt arbeid og felles arbeid i grupper og plenum (se for øvrig punktet planlegging, vurdering og dokumentasjon).

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi ønsker å skape en barndom hvor lek og vennskap står i fokus. Barnas beste skal alltid være i fokus når avgjørelser tas og handlinger utføres. Alle barn skal møtes som enkeltindivider. Ved å være en del av barnehagens fellesskap får barna muligheter til å utvikle en forståelse for det å være en del av et demokratisk og inkluderende samfunn. Barn lærer når de opplever gleden av å mestre i et sosialt fellesskap. Det er viktig at vi voksne i barnehagen gir rom for barns ulike forutsetninger, perspektiv og erfaring. Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

I Jongskollen barnehage er det viktig at alle barn får uttrykke sine meninger og perspektiver, og at det også skal være utgangspunkt for utviklingen av barnehagen som demokratisk fellesskap.

- Barnesamtaler
- Aldersdelte grupper/mindre med fokus på hva barna selv ønsker, hvor det og er lettere for barn å komme til å få sagt det de ønsker.
- Jobber for like muligheter for alle
- Aktiviteter hvor enkeltbarn er i fokus – f.eks bursdagssamling
- Samlingsstund
- Samtaler med barn – en til en og i små grupper

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Jongskollen barnehage har et stort mangfold både i barnegruppen og i personalgruppen. Vi kan alle lære av hverandre og det mangfoldet vi alle er en del av. Vi skal bruke dette mangfoldet som en ressurs i vårt pedagogiske arbeid, og støtte, styrke og følge opp barna ut i fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. De voksne i barnehagen skal anerkjenne barna og sørge for at de opplever å bli sett og har en verdi i fellesskapet, uavhengig av kjønn, språk, religion og kultur.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

- Likeverd: «innebærer en tanke om at alle mennesker har like stor verdi og er like verdifulle på tross av menneskelige mangfold og variasjon i blant egenskaper»
- Likestilling: «innebærer i all hovedsak like muligheter og rettigheter for kvinner og menn. I dag brukes begrepet i videre forstand og omhandler også likestilling uavhengig av funksjonsevne, seksuell orientering, alder etnisitet, religion og lignende»

I Jongskollen barnehage ønsker vi å:

- **Ha bevisste holdninger i møte med hvert barn.** Er vi med på å reprodusere tradisjonelle kjønnsrollemønstre? Hvordan snakker vi til gutter og jenter
- **Legge til rette for kjønnsnøytrale aktiviteter.** For eksempel å perle, leke på puterom og familierom, duplo og puslespill. Flere muligheter for alle
- **Fokus på vennskap på tvers av kjønn.** Hvilke holdninger har foreldre og personalet?
- **Når vi jobber i smågrupper** – blander vi jenter og gutter. Vi deler ikke inn etter kjønn.
- **Være oppmerksomme på voksnes holdninger og bevissthet.** Hvordan er vi i møte med barna? Er det greit at gutter går i kjole og jenter i spider-man drakt?
- **Planlagte aktiviteter** som tur, lek og aktiviteter i grupper, matlaging o.l. Gi gutter og jenter like muligheter og erfaringer. Mulighet til å oppleve mestring!
- **Se hvert enkelt barn.** Markere høytider, nasjonaldager, flagg på fløyen, vise mangfold.
- **Tilrettelegge barnehagens ulike aktiviteter.** Gi alle barna felles opplevelser og like muligheter til å kunne delta i lek og aktiviteter med andre barn. Vi ønsker at alle barna uavhengig av språklige ferdigheter, sosiale ferdigheter, alder, kjønn, forskjellige funksjonsnivå, kulturelle forskjeller og sosial økonomiske forskjeller skal kunne delta i felles aktiviteter ut i fra sine forutsetninger.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

I rammeplan for barnehagen heter det at naturen gir rom for et mangfold av opplevelser til alle årstider og i all slags vær, og at det er personalets ansvar å ivareta dette opplevelsesmangfoldet i barnehagehverdagen. Å gå på tur er en norsk tradisjon og gjøres i alle barnehager, også i Jongskollen. Alle barnegrupper har sin egen turdag. For de yngste barna er det å gå utenfor gjerdet i starten tur nok i seg selv. For de eldre barna har vi faste turplasser vi går til - lille skogen og trollskogen som ligger i barnehagen nærområde. Når vi går på tur er det turen som er det viktige – med alle pust i bakken, spontane hendelser og aktiviteter som måtte komme og skje underveis. Med årstidsskiftningene og forandringer i vind og vær blir hver tur en ny opplevelse, selv om vi går på «gamle tomter» og langs kjente stier.

I forbindelse med tur kan vi også legge opp til mer utforskende aktiviteter, som f.eks å se etter dyrespor om vinteren, se etter småkryp under steiner, undre oss over hvorfor bladene skifter farge o.s.v.

Barna deler naturopplevelser seg imellom, og det er viktig å gi rom for «opplevelsesfellesskapet blant barn» slik vi gir rom for barnas lek. Gjennom lek i naturen får barna kontakt med naturen uten at de er bevisst på akkurat det. Det gjør at de føler nærhet til naturen og etterhvert som de bruker tid i naturen vil de få denne nærheten «under» huden. Vi håper jo at dette kan bidra til at barna vil la turopplevelsene i barnehagen være med å påvirke dem gjennom resten av oppveksten og gi dem et ønske om å ta vare på naturen. På turdag har barna med seg egen ryggsekk med mat, drikkeflaske og sitteunderlag.

Bærum - en klimaklok kommune

Bærum har laget en strategi for hvordan vi skal være en klimaklok kommune. Gjennom kunnskap, holdninger og handlinger skal Bærum stå frem som en klimaklok kommune allerede i 2020.

Klimaklok bygger på kommunes visjon «Sammen skaper vi fremtiden» og kjennetegnes med et tydelig felles eierskap med både innbyggere og næringsliv. Klimaklok kan for eksempel bety at vi kombinerer kollektivtransport, sykkel og gange når vi reiser og sjelden har behov for å bruke egen personbil. Vi er bevisste forbrukere som har innsikt i miljøkonsekvenser og vektlegger gjenbruk der det er mulig.

Kommunen har fra 2017 utvidet renovasjonsordningen til også å sortere ut matavfall hos husholdningene. En renovasjonsordning som legger til rette for gode løsninger for kildesortering av avfallet vil bidra til å øke utnyttelsen av ressursene i avfall gjennom økt materialgjenvinning og bedre energiutnyttelse.

Rådmannen ønsker å etablere en kultur for å være klimaklok i Bærum. Medarbeiderne i Bærum kommune spiller en viktig rolle når det gjelder å skape en kultur for å være klimaklok.

Hvordan skal vi tenke klimaklokt i Jongskollen barnehage?

- Kildesortering
- Jobbe for å beholde grønt flagg
- Gjenbruk av avfall
- Rusken dag
- Fokus på miljø når vi er på tur, hvordan bruker vi naturen?

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Barnehagen skal være et trygt og helsefremmende sted for alle barn, og bidra til å utjevne forskjeller og gi livsmestring. Personalet skal være nær barna og gjennom den daglige kontakten bidra til å fremme fysisk og psykisk helse hos barn. I vår barnehage får barn støtte i å mestre motgang, utfordringer og håndtering av egne og andres følelser. Barn gis rom for avslapning og hvile gjennom dagen.

Barnehagen serverer to måltider i uken i tillegg til frukt hver dag. Maten vi serverer i barnehagen er med på å etablere matglede og sunne matvaner..

Barnehagen har tilgang på gymsal på Jong skole. Vi håper at vi også våren 2019 vil kunne tilby dinosaurgruppa kurs i vanntilvenning/svømming på Hundsund bad. Målet med denne undervisningen er å gjøre barn trygge i vann, samt gi barna et godt grunnlag for utvikling av svømmeferdigheter.

Psykisk helse er og noe vi jobber med i barnehagen. God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv, ha tro på seg selv og sine ferdigheter, at du er betydningsfull. Forebyggende arbeid med psykisk helse i barnehagen handler om å ha et her og nå perspektiv og et fremtidsperspektiv. Barna skal lære å håndtere følelser og være gode i samspill med andre. Personalet skal være tydelige rollemodeller og nær barna slik at eventuell erting/mobbing kan forebygges og oppdages. Vi følger Bærum kommunes «Plan for å sikre et godt psykososialt miljø» for å sikre at det arbeides kontinuerlig og systematisk med miljøet i barnehagen.

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barn kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser»

Hovedmål for arbeidet med sosial kompetanse og forebygging mot mobbing:

- Alle barn skal få god selvtillit, selvfølelse og følelsen av å være unik.
- I vår barnehage har vi nulltoleranse for mobbing
- Personalet er «tett på» barna i lek og aktiviteter for å fange opp atferd som kan utvikle seg til mobbing

1-5 år:

Delmål	Tiltak	Kjennetegn
<ul style="list-style-type: none">• Legge grunnlag for å danne vennskap mellom barn• Kunne sette ord på egne og andres følelser• Lære barna gode strategier for konflikthåndtering• Legge til rette for gode opplevelser mellom barn/barn og barn/voksen, skape vennskap• Se alle barn• Sørge for at alle barn føler seg sett	<ul style="list-style-type: none">• Være gode rollemodeller• Være tilstedeværende og observante• Hjelp barn inn i leken• Lære barn å sette seg inn i andres situasjon• Lære barn å spørre om andre vil være med• Lage lekegrupper• Legge til rette for rollelek• Skape fellesopplevelser som «månedens bok»• Være bevisste på hvordan vi bruker språket• Tilrettelagte aktiviteter• Tilrettelegge for gode lekemiljøer• Vennebøkene• Tett foreldresamarbeid• Antimobbesanger	<ul style="list-style-type: none">• Trivsel• Trygghet• Vennskap• Læring• Utvikling av empati og respekt for hverandre• Sosialt kompetente barn• Selvhevdelse• God konflikthåndtering

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Rammeplanen sier:» omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet»

Lyttende voksne

- Vise interesse for budskapet (det barnet har å fortelle), og la de få fortelle ferdig.
- Være bevisste på at det er forskjell på å høre og å lytte.

Tilstedeværende og motiverende voksne

- Anerkjennelse.
- Iscenesetter. Å sette i gang en lek/aktivitet og deretter trekke seg tilbake.
- Skape glede, godt humør og humor.
- Observasjon. Å observere barna gir oss muligheten til å se ting fra flere perspektiver.
- Konflikthåndtering.
- Motiverte og undrende voksne gir interesserte og undrende barn.
- Mulighet til å se mer fra barnas perspektiver.

Kosthold og fysisk aktivitet/Trygghets sirkelen

- Støtte barns utforskning.
- Barna trenger at vi:
 - o Passer på dem.
 - o Fryder oss over dem.
 - o Hjelper de når de trenger det.
 - o Har det gøy med dem.
- Tar imot barna når de søker oss.
- Barna trenger at vi:
 - o Beskytter de.
 - o Trøster de.
 - o Viser godhet for dem.
 - o Organiserer deres følelser.
- Sørge for at maten vi serverer i bhg er sunn.

Respekt

- Vise hensyn til at alle ikke er like og at alle skal ha like muligheter.

Foreldresamarbeid

- Trygghet. Foreldre og foresatte skal føle en trygghet når de leverer barna hos oss.
- Foreldresamtaler og foreldremøter.
- Gode dialoger ved hente og bringe-situasjon.

Trygghet

- Alle skal ha et fang å sitte i.
- Stellet skal være en god opplevelse.
- Trivsel er roten til en god og fin barnehagehverdag.
- Se hvert enkelt barn

Inkludering

- Medvirkning.
- Alle skal få muligheten til å få være en del av barnehagens fellesskap.

Lek, vennskap og danning

Vi vil at alle barn skal ha en venn i barnehagen og oppleve glede og mestring ved å leke sammen med andre. Barnehagen skal ha lekemiljøer i barnehagen som gir barn med særskilte utfordringer rom og muligheter for å være den beste versjonen av seg selv i lek og samspill med andre barn.

Lek er den viktigste aktiviteten for barnehagebarn og den skal ha stor plass i deres liv. Leken er barnas måte å være på og det er gjennom leken barna gjør livskvalifiserende erfaringer. Leken handler om læring på alle områder samtidig som den er viktig for kreativ utfoldelse. Leken har også en egenverdi og den gir barna glede, frihet og fravær av forventninger. Undersøkelser viser at det viktigste for barnehagebarn er å få delta i lek og at det verste for barn er å ikke få delta i lek. (Kvalitetsplan 2015-2018, s 7).

Jongskollen barnehage tilrettelegger for lek og aktiviteter både i aldersdelte grupper, og i grupper på tvers av alder, modenhet og interesser flere dager i uken. Barnehagen ønsker å tilby barna varierte dager. Dagene veksler mellom planlagte aktiviteter i små eller store grupper, og et utvalg av aktiviteter hvor barna selv velger hva de vil holde på med.

Ukeplanen skisserer hvordan vi nyttiggjør oss av barnehagens inne og ute rom på best mulig måte, gjennom hele barnehagedagen.

Dagsrytme:

07.30	Barnehagen åpner – vi møtes inne på avdelingene
07.30 – 08.30	Frokost, for de som ønsker det, ellers lek på avdelingen
08.30 – 09.00	Lek på avdelingen, forberedelse til dagens aktiviteter
09.00 – 10.45	Småbarna er ute og leker De store barna har opplegg/lek inne
11.00 – 11.30	Måltid
11.30	Utetid for de store barna Sove tid for de som har behov for det
14.30	Måltid og frukt
15.00	Lek ute/inne
17.00	Barnehagen stenger

Tidene som er satt opp her er ca tider, bortsett fra åpningstiden.

Faste aktiviteter	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Turdag	Blåveis	Hestehov	Gulveis		Blåklokke
Smøremat i bhg.			Blåveis Blåklokke Blåbær	Tyttebær Røsslyng Rødkløver	Gulveis Hestehov
Varmmat – catering blir levert i bhg		Blåveis Blåklokke Blåbær		Gulveis Hestehov	Tyttebær Røsslyng Rødkløver
Gym på Jong skole	Hestehov + Gulveis 08.30-09.30	Alle fire småbarns-gruppene 13.15-14.15		Blåklokke+ Blåveis 10.15-12.00	Hestehov+Gulveis 08.30-09.30
Fellessamling			Fløy 1		Fløy 2 Fløy 3

Dette oppnår vi ved å organisere dagen slik:

- Barn og voksne får bedre plass og ro i sin lek/aktiviteter ved at noen er inne og noen er ute vekselvis gjennom dagen.
- Mindre forstyrrelser, tid for ro og konsentrasjon.
- Felles opplevelser i små og store grupper, som er med på å styrke vennsksrelasjoner mellom barn.
- Gir barna oversiktlige arenaer der de kan møtes for å utvikle vennskap ut fra alder, modning og interesser.
- Skjermer barn i lek og aktiviteter, tilgjengelige voksne, vennsksbånd utvikles.
- Får øve på sosiale- og språklige ferdigheter.

Barnehageloven §1 og §2 sier følgende om lek:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter».

Leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv i barnehagen. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Leken er en grunnleggende livs og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. I et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Barn lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken. Ved å late som, går barnet inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til tanker og følelser.

Bærum Kommunes barnehagemelding 2015 -2025 sier:

«Leken skal ha en stor plass i barnas liv i barnehagen. Leken gir barna glede, frihet og fravær av forventninger om å gjøre noe riktig. Et godt lekemiljø er det beste fundamentet for læring. Læring i barnehagen defineres som utvikling. Vennskap bidrar til en opplevelse av deltagelse og fellesskap – noe som igjen bidrar til positiv selvfølelse». I Jongskollen barnehage er vi opptatt av å sette av rikelig med tid hver dag til lek både ute og inne, ved det vi kaller frilek, organisert lek, lek i små grupper og i større grupper. Vi lager også egne lekegrupper når vi ser behov for det.

Leken i Jongskollen barnehage

Hvordan organiseres den frie leken:	Leken skal gi/ fremme:
<ul style="list-style-type: none">• Lek i store og små grupper• Lek gjennom tilrettelagte og selvvalgte aktiviteter• Barnehagen har ulike utetider for de yngste og eldste barnegruppen• Aktive, tilstedeværende og lekende voksne• Tilrettelegging for ulike lekegrupper (alder, modning og behov), slik at barna kan videreutvikle sin lekekompetanse• Skjerme og verne om lek, for å skape trygghet• Varierte lekearealer – gymsal på Jong skole, turer, ute, inne, fløyer og lekerom• Tilrettelegge rom for barns alder og modning• Legge til rette for kreativ lek gjennom variert lekemateriell som stimulerer til grov –og finmotorisk lek, rollelek, konstruksjonslek og estetiske aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Frihet• Trygghet• Glede• Tilhørighet• Sosial kompetanse• Vennskap• Læring• Kreativitet• Fysisk og psykisk utvikling

Læring

Barnehageloven §1 og §2 sier følgende om læring:

«Barna skal utfolde skapergleder, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

Læring foregår i det daglige samspillet mellom barn og voksne og barn imellom. Læring er nært sammenvevd med lek og omsorg. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Et aktivt og utviklende læringsmiljø er å møte barns undring på en utfordrende og utforskende måte. Personalets rolle er å støtte og gi utfordringer gjennom varierte aktiviteter, opplevelser, kunnskaper og materialer.

Det er i relasjon med spesielt nære voksne barnets læring og utvikling foregår. Senere er også relasjoner med andre barn også viktig i barns læring. Derfor vil vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner være en forutsetning for god læring og opplevelse av gleder og mestring.

Læring i Jongskollen barnehage

Jongskollen barnehage vektlegger en fast dagsrytme for barna for å skape forutsigbarhet og trygghet og for å skape gode rutiner for overganger mellom aktiviteter.

Tilrettelegger for læring gjennom:	Lærings-aktiviteter som vektlegges:
<ul style="list-style-type: none">• Trygghet• Undring og spørsmål• Medvirkning• Interesser• Lek• Samspill• Varierte aktiviteter• Utveksling av kunnskaper og ferdigheter• Utforskertrang	<ul style="list-style-type: none">• Fri lek• Månedens bok• Brødbaking og forberedelser til måltid (matdag)• Måltider• Gym i gymsal Jong skole• Ulike grupper ift alder, modning og behov• Tur og turdager• Samlinger, aldersdelte, barnegruppen og fellessamling for Fløy• Daglig hygiene• Av – og påkledning

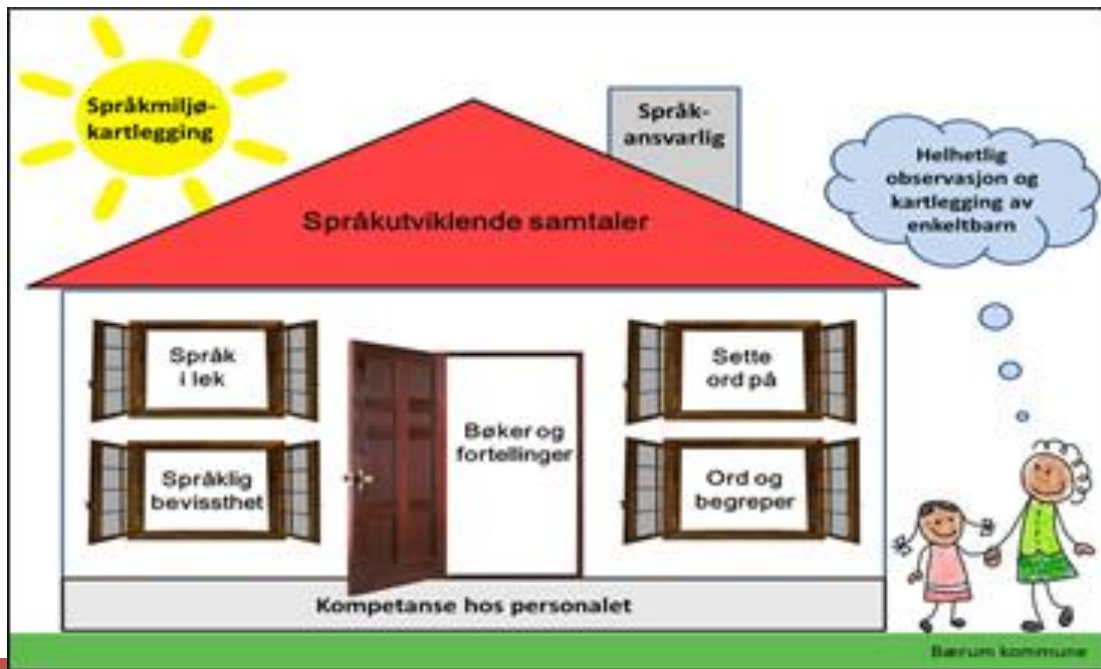
Kommunikasjon og språk

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling»

Vår målsetning er:

- Alle barn skal få en god begrepsforståelse ut fra sine forutsetninger.

Vi vil fortsette å ha fokus på «månedens bok» i vårt språkarbeid. Vi velger ut en bok/fortelling som får spesiell fokus over en lengre periode. Innhold tilpasses alder og utvikling, slik at alle skal få lik mulighet til aktiv deltagelse og til å begripe innholdet i historien. Boken vil bli lest for barna, samtidig som det tilrettelegges for ulike aktiviteter som har tett sammenheng med innholdet i historien. Ved å ha fokus på en fortelling over en lang periode, opplever vi at barna får et felles forankringspunkt og felles erfaring som knytter dem sammen og gir inspirasjon og ideer til rollelek. I tillegg erfarer vi at barna utvider ordforrådet sitt, og vi kan snakke sammen om det vi gjør og opplever i barnehagen.

Delmål	Tiltak	Kjennetegn
<ul style="list-style-type: none"> Felles læring, alle får noe å snakke om Sette ord på følelsene sine 	<ul style="list-style-type: none"> Månedens bok hver dag i samlingsstund Bruke konkreter Dramatisere Sette ord på ting for barna Dele barnegruppen Gode språkmodeller Legge til rette for lek 	<ul style="list-style-type: none"> Trivsel Trygghet Læring Vennskap

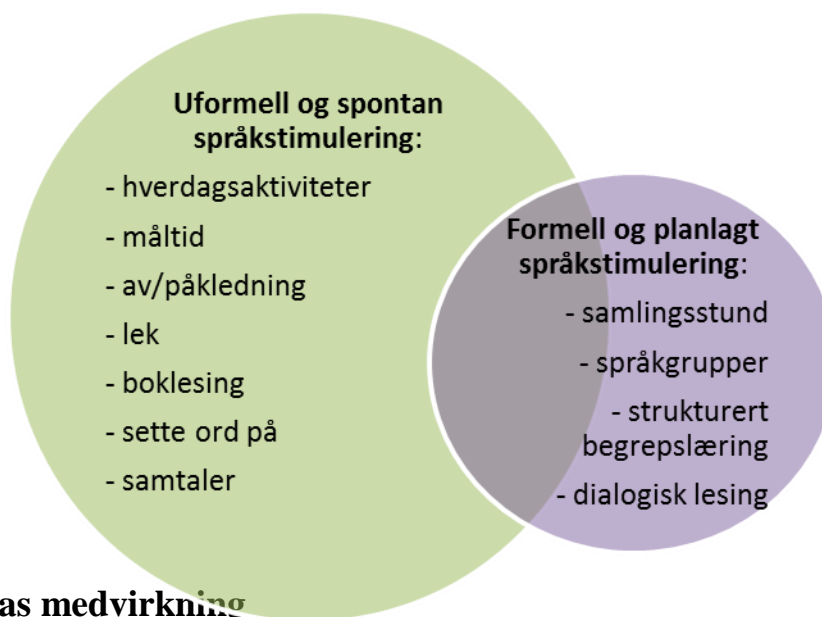
Barn 3-6 år

Delmål	Tiltak	Kjennetegn
<ul style="list-style-type: none"> Felles opplevelser, likt utgangspunkt Språkmiljø for barna God språkkompetanse øker forutsetningene for å mestre skole og livet ellers 	<ul style="list-style-type: none"> Bruk av konkreter og visuelle effekter. Rollelek med aktive voksne Månedens bok Gode rollemodeller Tilrettelegge for gode lekemiljøer Respektare barns ulike oppfatninger. Bruk av metode «Grep om begreper» Lyttende voksne 	<ul style="list-style-type: none"> Trivsel Trygghet Læring Vennskap

I forbindelse med arbeidet rundt barnehagemeldingen er språk et spesielt innsatsområde fra barnehageåret 2018/2019. Med politisk forankring implementeres en standard for språkarbeid i bærumbarnehagen i løpet av perioden 2018-2021. Standard for språkarbeid i bærumbarnehagen innebærer å:

- heve kvaliteten på språkarbeidet
- jobbe systematisk med språkarbeid
- sikre et likeverdig tilbud til alle barn

Målet er at bærumsbarnehagen bidrar til en god språkutvikling for alle barn

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

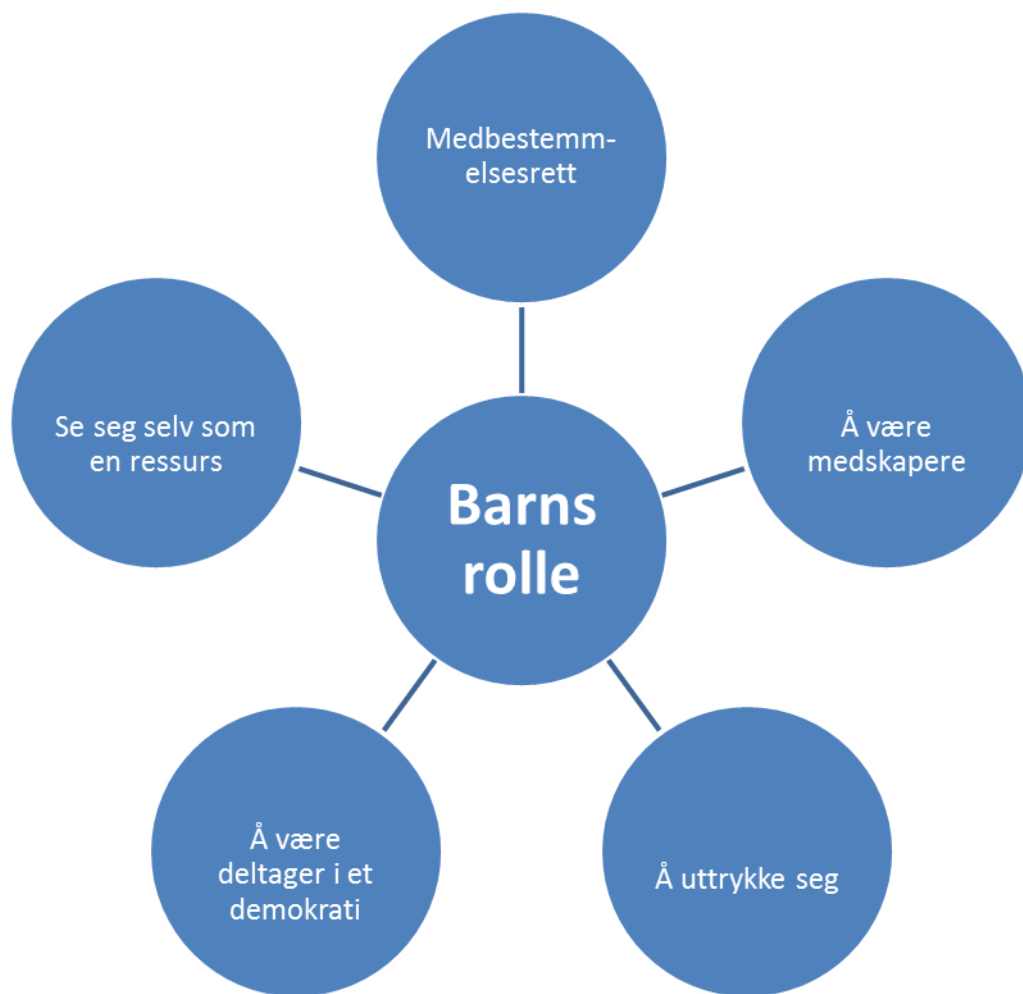
- «Fn`s barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt» (rammeplan for barnehager)
- Barns medvirkning handler om å styrke fellesskapet. Hvert enkelt barn har en opplevelse av seg selv i fellesskapet, og det er vår jobb å bygge opp dette selvbildet. Vi skal gi hvert enkelt barn og deres meninger verdi.

Vi er opptatt av at medvirkning styrker fellesskapet, og at vi ser på barns ulikheter som en ressurs i barnehagen. Medvirkning handler også om å ta hensyn til andres meninger, og at en i fellesskap kan ta avgjørelser som er av betydning for alle. Det er viktig å forklare barnet hvorfor det ikke alltid blir helt slik barnet ønsker.

Den voksnes rolle vil da være:

Barnas rolle vil være:

Barns medvirkning er når Petter 4,5 år ikke vil ha på regnjakke, og en voksen sier «jeg tror du blir våt, men greit, kom til meg hvis du blir våt da». Hun lar han prøve og ender opp med å lære at vårjakka hans tåler vann.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

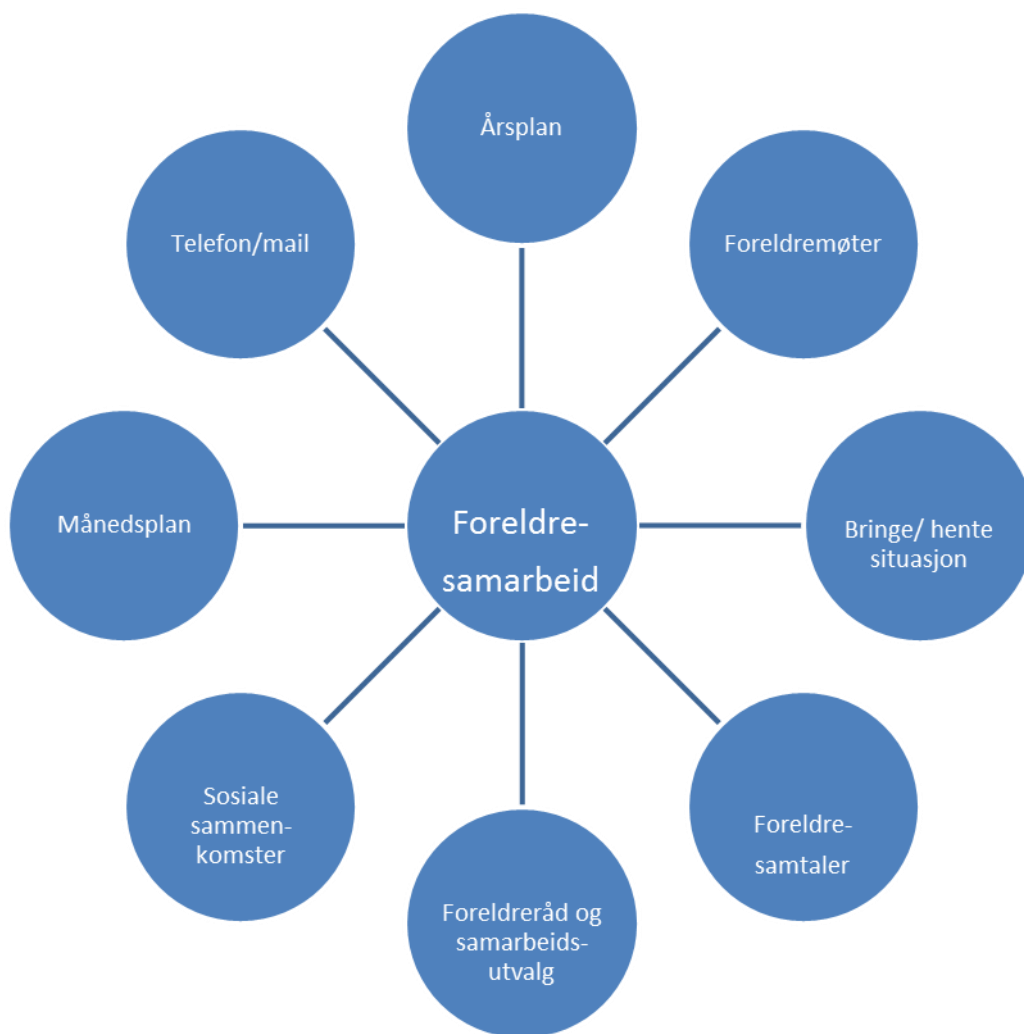
Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (jf. [barnehageloven](#) § 1).

Vår målsetning er:

- ❖ Å skape et gjensidig samarbeid mellom hjem og barnehage.

Foreldre og barnehagens personale har felles ansvar for barnas trivsel og utvikling.

I Jongskollen barnehage har vi følgende arenaer for foreldresamarbeid/foreldremedvirkning.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Når barn er fordelt på avdeling inviteres nye barn med foreldre til et treff i barnehagen. Før sommerferien. Da får foreldre og barn se avdelingen de skal gå på, hilse på personalet og stille de spørsmålene de har. Når barnet starter i august får de en primærkontakt som har ansvar for barnets første tid i barnehagen. Her er vi opptatt av å skape trygghet for barn og foreldre. Tilvenningen går over minimum 3 dager, men dette er veldig individuelt, da alle barn er forskjellige og har forskjellige behov. I løpet av den første uken barnet er i barnehagen har pedagogisk leder en oppstarts samtale med foreldrene. Det er viktig med et nært samarbeid og at dere foreldre er tilgjengelig og kan komme på kort varsel hvis det er behov for det den første tiden.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når barn bytter avdeling innad i barnehagen har pedagogiske leder en overføringssamtale med ny pedagog, dette for å ivareta barnet på best mulig måte. Avdelingen går også mye på besøk til hverandre spesielt før ferien når barnet går fra liten til stor avdeling. Disse barna er også invitert til besøksdag på ny avdeling med foreldre før ferien.

Når barn bytter barnehage sender vi et overføringsskjema til ny barnehage – dette gjøres i samarbeid med foreldrene.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen legge til rette, for barns overgang fra barnehage til 1. klasse og skolefritidsordning (SFO). Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Målet er å sikre gode overganger og styrke sammenhengen i opplæringen for barn og unge i Bærum kommune.

Hvordan forbereder vi 5-åringene i Jongskollen barnehage til skolestart?

I løpet av barnehagetiden skal barna tilegne seg et sett med ferdigheter og kunnskaper ut fra alder og modenhet. Siste året barna går i barnehagen har vi spesielt fokus på å forberede 5-åringene til skolestart, slik at overgangen mellom barnehage og skole blir best mulig for barnet. Vi jobber målrettet i både formelle og uformelle situasjoner. Noen eksempler her er: i gruppetiden, i leken, i gymsalen, ved måltidet, i samlingsstund, i garderoben, og når vi er på tur utenfor barnehagen. Vi jobber mot at 5-åringene skal oppnå:

Selvstendighet i hverdagsaktiviteter

Vi øver på:

- Klare seg selv ved toalettbesøk (tørke seg selv og vaske hender)
- Kunne kle på seg før uteaktivitet/ kunne kle av seg
- Ta ansvar for hva de skal ha på seg, kjenn etter om de er kalde/ våte/ varme
- Holde orden på egen garderobeplass
- Selvstendighet ved måltid (smøre selv, skjenke melk, rydde etter seg)
- Holde orden på tingene sine
- Enkle trafikkregler/ hvordan oppfører vi oss på tur

Motorikk; fin – og grovmotorikk

Vi øver på:

- Blyantgrep
- Skrive navnet sitt, eventuelt kjenne igjen navnet sitt
- Klippe etter strek/ figur
- Fargelegge innenfor streker
- Kaste og ta imot ball
- Forskjell på høyre og venstre
- Balanse og koordinasjon
- Utholdenhet og styrke

Språk og kommunikasjon

Vi øver på:

- Ta imot og følge beskjeder.
- Følge med i bøker uten illustrasjon/ bilder.
- Høytlesning
- Huske og gjenfortelle historier og opplevelser
- Kjenne igjen bokstavene i alfabetet, lære å skrive eget navn/ eller kjenne igjen eget navn.
- Antall, rom og form. –Telle, mengde, størrelser, former, plassering m.m.
- Bruke språket til å forklare ting som har skjedd i ulike situasjoner.
- Sanger, rim og regler (kunne utenat)

Sosialt samspill

Vi øver på:

- Lytte til andre barn, og vente på tur
- Rekke opp hånden
- Ta ordet i liten og stor gruppe
- Løse konflikter verbalt
- Respekttere ulikheter
- Akseptere at egne ønsker ikke alltid blir oppfylt.
- Kunne ta et annet barns perspektiv, innlevelse i et annet barns situasjon (empati)
- Ha fokus og sitte stille over en periode
- Forstå forskjell på rett og galt

Lek

Vi øver på:

- Takle/ tåle å vinne og tape i lek og små konkurranser (gymsalen, regelleker, spill, etc)
- Drive leken videre og ta imot innspill fra andre (impulskontroll)
- Kunne delta i ikke selvvalgte aktiviteter.
- Kunne starte, gjennomføre og avslutte en lek/ aktivitet (arbeidsprosess)
- Forstå og kunne delta i lekeregler.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. I rammeplanen står det at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen

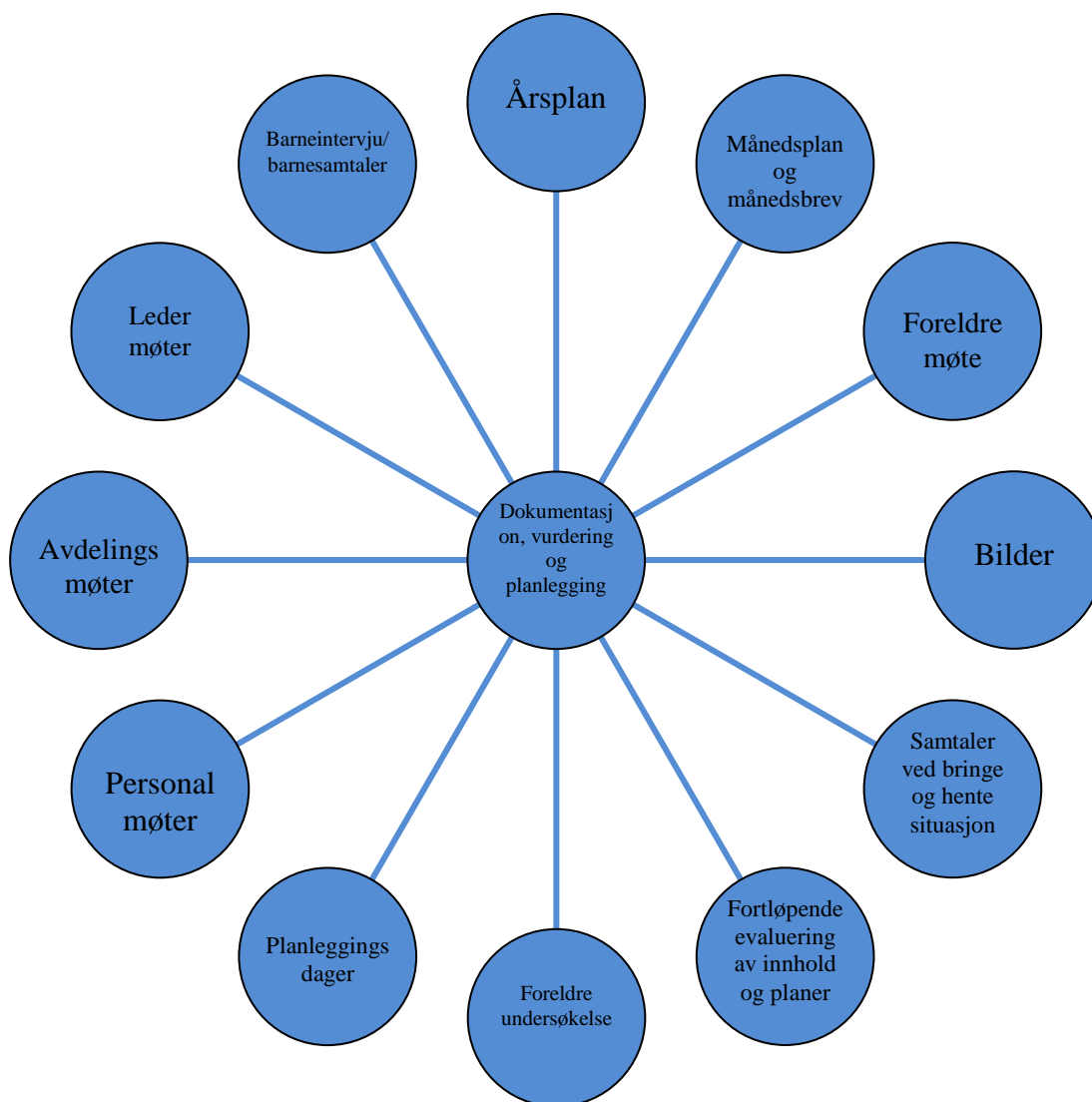
Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning.

Gjennom dokumentasjon av hverdagen, ulike aktiviteter, tema og prosjekt gjennom året, synliggjør vi barnas egne tanker og uttryksformer. Vi synliggjør både for barna selv, personalet, foreldrene og andre.

Dokumentasjonen skal gjøre oss nysgjerrige på barnas tanker og handlinger og gi grunnlag for refleksjon omkring barns medvirkning og rundt egen praksis.

Vi evaluerer og reflekterer over det vi gjør, for å kunne være i stand til å forbedre og utvikle nåværende praksis. Jongskollen barnehage skal være en levende og lærende organisasjon.

Årsplanen er en rettesnor og er vårt arbeidsdokument for det faglige arbeidet i barnehagen, den skal fungere som et oppslagsverk for oss selv og våre brukere. Årsplanen skal også være et arbeidsredskap for bevisstgjøring og oppfølging i forhold til arbeidet vi gjør i egen barnehage. I tillegg til årsplanen sender avdelingene ut månedsplaner hver måned med informasjon om hva som skjer på hver enkelt avdeling. Alle oppfordres til å lese disse i tillegg til den informasjonen som meddeles på fløyenes oppslagstavler.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

I en barnehage er alle barn forskjellige og alle har sin måte å ta imot læring og informasjon på. Variasjon i arbeidsmåter er derfor viktig. Vi har en bevisst holdning til organisering av barnegruppene. Barna deles i små grupper etter alder, modning, vennskap eller interesser. Noen ganger deler vi dem på tvers av avdelingene, og andre ganger er vi hele gruppa sammen. Det viktigste er at vi legger til rette for trivsel og utvikling for alle.

Ved å ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid bidrar vi også til barnas medvirkning. Det er viktig å fange opp og ivareta alle

barnas interesser. I løpet av året jobber vi med forskjellige temaer. Vi bruker arbeidsmåter hvor alle sanser stimuleres og tas i bruk, f.eks. gjennom ulike formingsaktiviteter, drama, litteratur, sang og musikk. Vi veksler mellom planlagte og spontane aktiviteter.

Barnehagens digitale praksis

Den digitale verden inntar også barnehagene. Barnehagen fikk trådløst nettverk i 2017, noe som gjør vår digitale hverdag enklere. Det er bærbare pc på alle fløyer som kan brukes i sammen med barna, vi har også noen få i-pader som brukes innimellom. Både i-pad og pc brukes i sammen med en voksen når vi skal finne svar på ting vi lurer på eller lete etter informasjon om noe vi jobber med. I hverdagen dokumenterer vi mye med bilder, her brukes også mobiltelefon og kamera. Vi syntes det er viktig å gi barna grunnleggende kunnskap og ferdigheter når det handler om bruk av digitale verktøy, og at de lærer seg at dette er gode verktøy for innhenting av informasjon.

Barnehagens fagområder/progresjonsplan

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Rammeplan for barnehager viser til 7 fagområder som barna skal gjøre seg kjent med gjennom barnehagetiden. Disse vil synliggjøres i pedagogiske planer på hver Fløy og hver Barnegruppe. Lek og aktiviteter i de ulike fagområdene vil tilrettelegges etter barnas alder, modning og forutsetninger. Barnehagen har derfor laget en plan over progresjon i fagområde, ut fra barnas alder.

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt, og fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere fagområder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljø. I barnas sosiale samspill og lek i hverdagsaktiviteter kommer også fagområdene til uttrykk (rammeplan for barnehager).

Barnehagens plan for progresjon:

	Småbarna 1-3 år	Froskene 3-år	Firfirslene 4-år	Dinoene 5-år
Kommunikasjon språk og tekst	Vi bruker månedens bok. Leser bøker, synger sanger, rim og regler Bruk av konkrete, og gjentagelse av ord/eventyr	Bøker med enkel tekst, mye bilder og konkrete Sanger rim og regler Sette ord på følelser, ønsker og behov	Bøker med mer tekst, mye bilder og konkrete Sanger, rim og regler Innlede positiv samhandling med andre Lytt og vente	Fortsettelsesbøker med færre bilder Tekstskaping Skrive navnet sitt Kjennskap til bokstaver og tall Sanger, rim og regler Vitser og gåter

			på tur	
	Begynne å utrykke seg med de forskjellige følelsene man har og gjenkjenne disse			
Kropp, bevegelse mat og helse	Fast fysisk aktivitet hver uke Positive holdninger til bevegelse, mat og hygiene Musikk og rytme Begynne å kle av/på seg selv. Ha god tid i av/på kledningen la barna prøve selv	Utelek, sykle, løpe, klatre, hoppe. Å gå i ulendt terreng Turdag Påkledning, vaske hender, dotrening	Mindre hjelp ved påkledning Være med å lage mat. Enkle regelleker Utelek, løpe, sykle, klatre, ballek, grovmotorisk koordinasjon Turdag med gruppen eller 4-åringene Øve å stå på ski og skøyter	Selvstendighet ved påkledning Være med å lage mat, og bevissthet rundt sunn mat Regelleker ute og i gymsal. Utelek, løpe, Sykle, klatre, ballek, grovmotorisk koordinasjon Gå på lengre turer Stå på ski, skøyter om vinteren
Antall, rom og form	Duplo Puslespill Konstruksjonslek Sortere Telle	Puslespill Lek med former og størrelser Sortering Telling Konstruksjonslek	Enkle spill Forske og undre seg over former og størrelser Bake Sortere Konstruksjonslek	Spill Kjennskap til matematiske begreper, geometriske former og antall Lage mønster Mer avansert og utfordrende konstruksjonslek
Natur, miljø og teknologi	Oppleve naturen gjennom årstidene. Glede ved å ferdes i naturen i nærområde og barnehagens uteområde Erfare allsidigheten og mulighetene	Oppleve naturen gjennom årstidene Glede ved å ferdes i naturen Erfare allsidigheten og mulighetene	Kunnskap om årstidene, dyr og planter. Respekt for naturen. Kjennskap til forskjellige naturmaterialer	Oppleve hvordan enkle mekanismer fungerer Kunnskap om forskjellige naturmaterialer

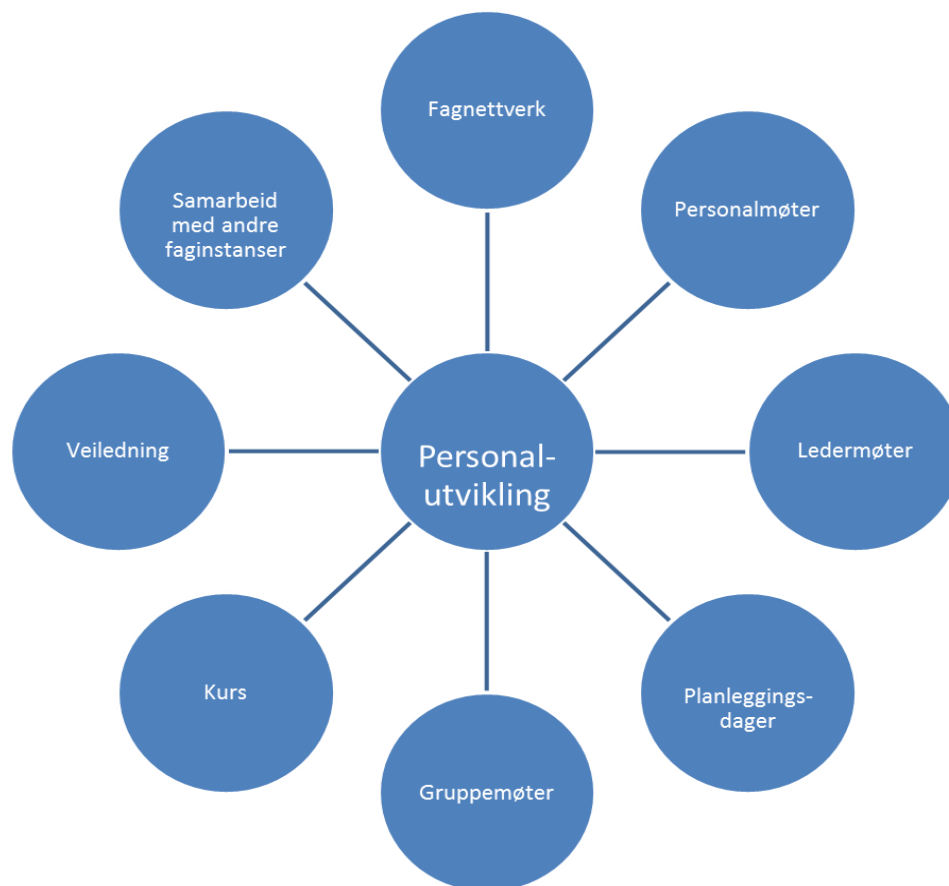
	naturen gir	naturen gir		
Etikk religion og filosofi	Være med på å markere høytidene Oppleve at en er en del av noe større enn seg selv Begynnende forståelse og innlevelse i andre barns ståsted	Være med på å markere høytidene Oppleve at en er en del av noe større enn seg selv. Begynnende forståelse og innlevelse i andre barns ståsted Konflikt-håndtering.	Kjenne til de vanligste høytidene Se at andre har egne opplevelser /følelser Tilegning av normer og forventninger	Kjenne til forskjellige religioner og høytider Konflikt-håndtering Hjelpe andre barn, og vise omsorg (empati)
Nærmiljø og samfunn	Oppleve naturen gjennom årstidene. Bli kjent med uteområdet i barnehagen og nærmiljøet Bhg har egen trafikkplan – ligger på bhg`s hjemmeside	Gruppe-tilhørighet Bli kjent med uteområdet i barnehagen og nærmiljøet Bhg har egen trafikkplan – ligger på bhg`s hjemmeside	Oppleve aksept ved ulikhet og mangfold Begynnende kunnskap om menneskerettigheter Barns rettighetskort (Unicef) Bli kjent med nærmiljøet Bhg har egen trafikkplan – ligger på bhg`s hjemmeside	Fokus på inkludering og felles trivsel Kunnskap om egen adresse og stedsnavn i nærheten Bhg har egen trafikkplan – ligger på bhg`s hjemmeside
Kunst, kultur og kreativitet	Bli kjent med eventyr og fortellinger Forming med forskjellige materiell Musikk, dans, drama og sang	Lese eventyr og fortellinger Positive opplevelser knyttet til musikk, dans og skapende prosesser Sang og bevegelses-leker	Være med på å dramatisere eventyr Skape musikk Rollelek Kjennskap til ulike teknikker/ materiell	Dramatisere eventyr Skape musikk, sang og dans Kunnskap om ulike teknikker og formingsmateriell

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse ([rammeplan](#), kap. 1.7).

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Personalets ressurser, kompetanse og erfaring skal nyttiggjøres slik at innholdet i barnehagen blir slik at det gir barna vekst og utvikling. Personalet skal sammen med barn, foreldre, nærmiljø og barnehagens naturlige samarbeidspartnere, søke å utvikle barnehagen som en arena for lek, læring og utvikling.

Plan for kompetanseutvikling for ansatte 2018/ 2019

Høst 2018:	Vår 2019:
<ul style="list-style-type: none">• Feedback på arbeidsplassen – kurs for hele personalet – plandag i aug• Nettverk for assistenter og fag arbeidere i Rykkinn distrikt. Tema: kommunikasjon• ICDP veiledning – 4 pedagoger• 5 dagers kurs i regi av RVTS – Hjelp som nytter – 4 pedagoger• Cos kurs – 1 pedagog	<ul style="list-style-type: none">• Nettverk for pedagoger i Rykkinn distrikt. Tema:• ICDP- veiledning - 4 pedagoger

Tverrfaglig samarbeid

Det er viktig med et godt samarbeid med instanser som PPT, barneverntjenesten og helsetjenester for barn og unge slik at barnet mottar et treffsikkert og helhetlig tilbud, og for å få til så gode tiltak som mulig i barnehagen. Alle samarbeidende parter har et selvstendig ansvar for at de ulike tiltakene som barnet mottar er godt koordinert. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning er derfor svært sentralt for de som arbeider i barnehagen ([barnehagemeldingen](#), s. 24). «Tidlig innsatsteam» er et ambulerende team i Bærum, som består av barnehagen, PP-tjenesten, barnevern og helsetjenester, hvor foreldre kan få drøftet sin sak tverrfaglig.

Det finnes flere suksesskriterier for et godt tverrfaglig samarbeid som: felles målsetting, realistisk syn på samarbeidsmuligheter, nytteopplevelser, kunnskap om hverandre og faktorer av betydning for en praktisk gjennomføring av tverrfaglig samarbeidet. ([barnehagemeldingen](#), s. 24).

Vi i Jongskollen arbeider tett med instanser utenfor barnehagen, og har gode rutiner for dette samarbeidet.

